

CUPRINS

PARTEA I. FINANȚE PUBLICE

Capitolul 1. Finanțele publice: concept, evoluție, conținut, funcții	13
1.1. Conceptul de finanțe publice	15
1.1.1. Finanțele – categorie economică având caracter istoric	15
1.1.2. Etimologia și sensul cuvântului „finanțe”	16
1.1.3. Finanțele publice ca știință	18
1.2. Evoluția conceptului de finanțe publice	20
1.3. Conținutul finanțelor publice	27
1.4. Funcțiile și rolul finanțelor publice	29
1.5. Conjunctura actuală în care se manifestă finanțele publice	33
1.5.1. Conjunctura economică internă	34
1.5.2. Conjunctura internațională a finanțelor publice	37
Capitolul 2. Procesul bugetar	40
2.1. Planificarea și decizia bugetară	40
2.2. Metode și tehnici de dimensionare a veniturilor și cheltuielilor bugetare	43
2.2.1. Metode clasice	43
2.2.2. Metode moderne	44
2.3. Principiile bugetare	51
2.4. Etapele procesului bugetar	65
Capitolul 3. Sistemul bugetar	82
3.1. Bugetul de stat	84
3.2. Bugetul asigurărilor sociale de stat	89
3.2.1. Necesitatea și conținutul economic al asigurărilor sociale de stat	90
3.2.2. Principiile organizării și rolul sistemului public național de asigurări sociale	91
3.2.3. Formele de protejare a cetățenilor prin sistemul asigurărilor sociale de stat	94
3.2.4. Veniturile și cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat	97
3.3. Bugetele locale	102
3.3.1. Organizarea administrațiilor publice locale	103

3.3.2. Descentralizarea și autonomia locală	104
3.3.3. Finanțarea administrațiilor publice locale	108
3.3.4. Procesul bugetar la nivel local	110
3.4. Fondurile speciale	113
Capitolul 4. Sistemul cheltuielilor publice	116
4.1. Conținutul și clasificarea cheltuielilor publice	117
4.1.1. Conținutul cheltuielilor publice	117
4.1.2. Criterii de clasificare a cheltuielilor publice	119
4.1.3. Clasificarea cheltuielilor publice în bugetul României	121
4.1.4. Principalele cheltuieli publice, grupate conform criteriului funcțional	125
4.1.4.1. Cheltuieli publice pentru acțiuni social-culturale	125
4.1.4.2. Cheltuieli publice pentru obiective și acțiuni economice	134
4.1.4.3. Cheltuieli publice pentru gospodărie comunală și locuințe	138
4.1.4.4. Cheltuieli publice pentru protecția mediului	138
4.1.4.5. Cheltuieli publice pentru cercetare-dezvoltare	140
4.1.4.6. Cheltuieli pentru servicii publice generale, ordine publică, siguranță națională și apărare	141
4.2. Indicatori de analiză a cheltuielilor publice: nivel, structură, dinamică	142
4.2.1. Analiza nivelului cheltuielilor publice	143
4.2.2. Analiza structurii cheltuielilor publice	145
4.2.3. Analiza dinamicii cheltuielilor publice	146
4.3. Factori de influență și consecințele creșterii cheltuielilor publice ...	150
4.3.1. Modelele macroeconomice privind creșterea cheltuielilor publice	150
4.3.2. Factori microeconomici ai creșterii cheltuielilor publice	154
4.3.3. Consecințele creșterii cheltuielilor publice	159
4.4. Eficiența cheltuielilor publice	160
Capitolul 5. Sistemul resurselor financiare publice	174
5.1. Conținutul și structura resurselor financiare publice	175
5.1.1. Conținutul resurselor financiare publice	175
5.1.2. Structura resurselor financiare publice	175
5.2. Aspecte generale privind prelevările obligatorii	179
5.2.1. Teorii privind impozitul	180
5.2.2. Noțiuni generale privind impozitul	182
5.2.2.1. Conținutul și rolul impozitului	183
5.2.2.2. Clasificarea impozitelor	185
5.2.2.3. Elementele impozitului	188
5.3. Principiile impunerii	190

5.4. Indicatori de analiză a resurselor financiare publice	195
5.4.1. Indicatori privind nivelul resurselor financiare publice	195
5.4.2. Structura resurselor financiare publice	197
5.4.3. Dinamica resurselor financiare publice	198
Capitolul 6. Presiunea fiscală	205
6.1. Conceptul și semnificația presiunii fiscale	205
6.2. Limitele presiunii fiscale	206
6.3. Modalități de exprimare a presiunii fiscale și factori de influență ...	209
6.3.1. Presiunea fiscală națională	209
6.3.2. Presiunea fiscală la nivelul agentului economic	210
6.3.3. Presiunea fiscală individuală	210
6.3.4. Factori de influență și efecte ale creșterii presiunii fiscale	211
6.4. Evaziunea și fraudă fiscală	212
6.4.1. Conceptul și formele evaziunii fiscale	213
6.4.2. Cauze și efecte ale evaziunii fiscale	215
6.4.3. „Paradisurile fiscale”	217
Capitolul 7. Deficitul bugetar	221
7.1. Deficitul bugetar	222
7.1.1. Concept, cauze, efecte ale deficitului bugetar	222
7.1.2. Finanțarea deficitului bugetar	225
7.1.3. Deficitul bugetar în România în perioada de tranziție	227
7.2. Creditul public	229
7.2.1. Conținutul și trăsăturile creditului public	229
7.2.2. Destinația și rolul creditului public	230
7.2.3. Elementele tehnice ale creditului public	232
7.2.4. Operațiuni legate de acordarea creditului public	236
7.3. Datoria publică	240
7.3.1. Cadrul juridic, instrumentele și administrarea datoriei publice în România	241
7.3.2. Datoria publică externă	243
7.3.3. Experiențe privind soluționarea crizei datoriei externe	246
7.4. Indicatori de comensurare a gradului de îndatorare a statului	249
Capitolul 8. Trezoreria finanțelor publice	256
8.1. Trezoreria: concept, conținut	256
8.2. Modul de organizare și funcționare a Trezoreriei finanțelor publice	259
8.3. Funcțiile Trezoreriei finanțelor publice	265
8.3.1. Administrator al banului public	265

8.3.2. Intermediar financiar	266
8.3.3. Mandatar al puterii publice	266
8.3.4. Agent al intervenției financiare publice în economie	267
8.3.5. „Gardian” al marilor echilibre	268
8.4. Bugetul Trezoreriei finanțelor publice	269

PARTEA a II-a. TEORIE FISCALĂ

Capitolul 9. Sistemul fiscal	275
9.1. Aspecte generale privind sistemul fiscal	275
9.1.1. Conceptul de sistem fiscal	276
9.1.2. Evoluția sistemelor fiscale	277
9.1.3. Clasificarea sistemelor fiscale	279
9.2. Structura aparatului fiscal	282
9.2.1. Arhitectura și participanții sistemului fiscal	282
9.2.2. Structura administrativă a aparatului fiscal	284
9.2.3. Drepturile partenerilor fiscali	288
9.3. Administrarea încasării impozitelor	291
Capitolul 10. Prelevările fiscale	298
10.1. Tipuri de prelevări fiscale	299
10.2. Impozitele directe	301
10.3. Dubla impunere juridică internațională	312
10.4. Impozitele indirecte	314
Capitolul 11. Teorii privind impozitele	324
11.1. Justiția socială și redistribuirea prin impozite	324
11.1.1. Formele redistribuirii prin impozite	325
11.1.2. Redistribuirea realizată prin impozite vs justiția socială ...	328
11.1.3. Limitele redistribuirii prin intermediul impozitelor	331
11.2. Consimțirea la plata impozitelor	335
11.3. Translația și incidența impozitelor	339
Capitolul 12. Metodologia de stabilire a prelevărilor fiscale	346
12.1. Identificarea materiei impozabile	346
12.2. Evaluarea materiei impozabile	349
12.3. Determinarea cuantumului impozitelor	352
12.4. Perceperea (achitarea) impozitului	356
12.5. Controlul fiscal	357
12.5.1. Conținutul și funcțiile controlului fiscal	358

12.5.2. Formele controlului fiscal	360
12.5.3. Metodologia controlului fiscal	361
Capitolul 13. Politica fiscală	365
13.1. Aspecte generale privind politica fiscală: concept, obiective, instrumente	366
13.2. Coordonatele politicii fiscale	368
13.3. Interdependențele politicii fiscale	372
13.4. Politica fiscală din România în perioada de tranziție	374
13.5. Posibilități de acțiune a politicii fiscale în scopul relansării economice	377
<i>Bibliografie</i>	383

